

Motion till riksdagen 2018/19:2930

av **Hans Wallmark m.fl. (M)**

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Sammanfattning

Sverige har ett moraliskt ansvar att arbeta för att utrota fattigdom och förtryck. Det målet är långt ifrån uppnått. Sverige ska därför ha en ambitiös utvecklingspolitik och ett generöst bistånd. Sveriges bistånd ska främja demokrati, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling och hävda internationell rätt och jämställdhet. Målet är att bidra till att lösa konflikter, skapa hållbar fred och omvandla förtryck till frihet, fattigdom till framsteg och resursslöseri till hållbar utveckling. Vi ska främja öppenhet och handel som en väg till fler jobb, välbstånd, högre tillväxt och ett redskap för bättre förståelse och tolerans.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ansvarsfull hantering av biståndsmedel och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att biståndet ska utgå från OECD:s (Organisation for Economic Cooperation and Development) biståndskommitté Dacs (Development Assistance Committee) definition av bistånd men att mer insatser bör räknas som bistånd och man därför ska verka för breddade OECD/Dac-regler, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om principen om ett arbetssätt där biståndets resultat återspeglas i strategierna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara tydligt och ställa höga krav på sina samarbetspartner i biståndet när det gäller resultatfokus och redovisning, och Sverige ska också vara berett att ompröva sitt biståndsenagemang när kraven inte uppfylls, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en tydlig landfokusering och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka kärnstödet till multilaterala organisationer och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det krävs en översyn och analys av kärnstödet till de multilaterala organisationerna för att kunna ta ställning till var biståndsmedlen gör mest nytta, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en revision av hela biståndet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat klimatbistånd med syfte att sänka utsläppen globalt och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2019 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst det belopp och inom de tidsperioder som föreslås i proposition 2018/19:1 utgiftsområde 7 med den ändringen att bemyndigandet avseende anslag 1:1 Biståndsverksamhet beslutas till 90 000 000 000 kronor och att tidsperioden för bemyndigandet avseende samma anslag beslutas till 2020–2029.

Anslagsanvisning

Tabell 1 Moderaternas förslag till anslag för 2019 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Anslagsförslag 2019 för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (M)
1:1 Biståndsverksamhet	43 534 337	-1 275 000
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 201 325	+75 000
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	16 279	
1:4 Folke Bernadotteakademin	125 302	
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	50 000	
1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	17 897	
Summa	44 945 140	-1 200 000

Politikens inriktning

Om vi med framgång ska kunna bekämpa fattigdomen måste miljöproblem, migration, handels- och säkerhetsfrågor ses som integrerade delar av utvecklingsagendan. Vägen ur fattigdom går via ekonomisk tillväxt och handel. För att vinna kampen mot fattigdomen behövs mer frihandel, fler entreprenörer och bättre idéer, mer kunskap och mer internationell samverkan.

Vi ser att biståndets uppgift är att bidra till att skapa förutsättningar för människor att lyfta sig ur fattigdom och förtryck. Biståndet ska bidra där andra flöden inte förmår åstadkomma resultat och måste hela tiden anpassas till förändringarna i omvärlden.

Genom stöd vid kriser, krig och katastrofer ska vi fortsätta att rädda liv och lindra nöd. Vi vill stärka det humanitära stödet vid kriser och katastrofer. Att stärka demokratin och jämställdheten samt öka respekten för mänskliga rättigheter ska vara vägledande värden för det svenska biståndet. Svenskt bistånd ska stödja frihetskämpar och stärka yttrandefriheten. Vårt bistånd ska förbättra möjligheterna för fattiga människor att dra nytta av ekonomisk tillväxt genom förbättrad tillgång till utbildning, hälsovård och fler och bättre jobb. Vi vill även att biståndet ska bidra till en förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och till ett hållbart nyttjande av naturresurser.

Det rådande läget i världen ställer högra krav på att Sveriges multilaterala kärnstöd stärks och används där det gör mest nytta. Detta sker främst genom att kärnstödet kanaliseras via rätt organisationer. Vi anser därför att kärnstödet till de multilaterala organisationerna ska ökas ytterligare.

Sverige bör därför fortsätta att fokusera en stor del av sitt bistånd till konflikt-drabbade länder och postkonfliktländer. I de flesta av dessa länder krävs det både fredsfrämjande insatser och fredsbevarande samt långsiktiga utvecklingsinsatser. Att bekämpa fattigdom genom breda fredsinsatser är effektiv biståndspolitik.

Vi kräver en ansvarsfull hantering av biståndsmedel. Det innebär högt ställda krav på ekonomisk styrning och rapportering, kamp mot korruption i både biståndsorganisationer och samarbetsländer och en beredskap att agera mot missförhållanden. Om kraven inte möts ska det få konsekvenser exempelvis genom stoppade utbetalningar.

Vi står fortsatt bakom enprocentsmålet för den totala biståndsramen. Vi utgår ifrån OECD:s (Organisation for Economic Cooperation and Development) biståndskommitté Dacs (Development Assistance Committee) definition av bistånd. Men biståndet kan och bör användas till mer. Sverige ska därför verka för breddade OECD/Dac-regler och se på hur biståndet kan kravställas bättre. Vi ska också underlätta för privata aktörer att verka inom och bidra till biståndet.

Vårt bistånd ska ställa krav på respekt för demokrati och mänskliga rättigheter. Sverige ska i utvecklingsarbetet främja rättsstatens principer och eftersträva sammanhållna reformer inom rättssektorn. Vi vill därför utöka Sveriges förmåga att genomföra demokratibistånd.

Sverige ska vara tydligt och ställa höga krav på sina samarbetspartners i biståndet när det gäller resultatfokus, korruptionsbekämpning och redovisning. Sverige ska också vara berett att ompröva sitt biståndsenagemang när kraven inte uppfylls. Sverige ska vara världsledande på att skydda och främja kvinnors och barns rättigheter och möjligheter. Jämställdhetsperspektiv och särskilt fokus på kvinnors och flickors rättigheter ska därför präglade utformningen av all utvecklingspolitik. Sverige har fortsatt ett ansvar att bidra till att mödradödligheten minskar, att frågor om SRHR tas upp och behandlas i relevanta forum samt att frågorna hanteras ur ett tydligt rättighetsperspektiv.

Det krävs också att vi ställer tydliga krav på våra samarbetsländer. Kultur, religion och tradition kan aldrig motivera avsteg från principen om jämställdhet, icke-diskriminering och alla människors frihet och lika värde.

Biståndet ska fokuseras där det behövs mest och till de mest utsatta. Därför ska biståndet fokuseras till färre länder och börja fasas ut ur ett antal länder som gjordes under den förra alliansregeringen.

Hela styrningen av biståndet i stort måste ses över, det vill säga de styrdokument, processer och regelverk som kontrollerar biståndet, samt se över hur resultat- och effektivitetskraven kan utvecklas och att bredda definitionen av vad som räknas som bistånd. Vi behöver också öka effektiviteten och skärpa prioriteringarna. Långsiktigt behöver en revision av hela biståndet genomföras. Principen more for more och less for less i det svenska biståndet behöver utvecklas. Ett generöst stöd till en stat bör kunna kopplas till tydliga åtaganden.

Vår inställning är att biståndet ska riktas till organisationer som fungerar. Därför anser vi att det krävs en översyn och analys av kärnstödet till de multilaterala organisationerna för att vi framåt ska kunna ta ställning till var biståndsmedlen gör mest nytta.

Anslagsjusteringar

Anslag 1:1

Vi vill att biståndet ska få ett tydligare klimatfokus och föreslår att det multilaterala biståndet med syfte att sänka utsläppen globalt bör fördubblas från dagens 1 miljard kronor till 2 miljarder kronor årligen. Ökningen görs genom en omfördelning inom biståndsramen 1:1 med en ökning på en miljard kronor per år under 2019–2021.

Det bilaterala klimatbiståndet bör också öka, och vi vill säkerställa att minst 10 procent av detta ska ha som huvudsyfte att minska växthusgasutsläppen senast år 2022 vilket ska återspeglas i nya bilaterala strategier och styrdokument. Det bilaterala biståndet har ökat kraftigt de senaste åren men det har inte avspeglats i en ökad satsning på klimatåtgärder inom strategierna.

Moderaterna föreslår en minskning av anslaget 1:1 med 1,2 miljarder. Regeringen föreslår i sin budget en ökning av biståndet med 2,2 miljarder kronor (enligt tabell 2.1). Moderaterna föreslår en långsammare ökning av biståndet om 1 miljard kronor som till största del ska gå till att öka kärnstödet till de multilaterala organisationerna i enlighet med den inriktning som beskrivs i motionen. Vi står bakom enprocentsmålet och kommer att nå dit enligt den nya beräkningsmodellen år 2022. Vi anser att en ansvarsfull hantering av biståndsmedel är att öka biståndet i en takt där kvalitet, innehåll och hantering kan säkerställas.

Moderaterna föreslår en minskning av anslaget 1:1 på 75 miljoner 2019, 125 miljoner 2020 och 125 miljoner 2021 för att öka anslaget till Sidas fältarbete under anslag 1:2.

För att främja en högre grad av förutsägbarhet i biståndsgivningen behöver ekonomiska avtal inom biståndsverksamheten kunna ingås. Det är rimligt men vi föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2019 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst det belopp och inom de tidsperioder som föreslås i proposition 2018/19:1 utgiftsområde 7 med den ändringen att bemyndigandet avseende anslag 1:1 Biståndsverksamhet beslutas till 90 000 000 000 kronor och att tidsperioden för bemyndigandet avseende samma anslag beslutas till år 2020–2029.

Anslag 1:2

Läget i världen och de ökade behoven ställer stora krav på bland annat Sidas fältarbete. Vi föreslår därför ett ökat anslag till Sidas fältarbete med 75 miljoner kronor under år 2019 och 125 miljoner kronor under år 2020 och 2021. Denna ökning sker genom en omfördelning mellan anslag 1:1 till 1:2.

Hans Wallmark (M)

Hans Rothenberg (M)

Magdalena Schröder (M)

Margareta Cederfelt (M)